

Nr 16.

Av herr Lundberg, om viss ändring av 12 § lagen om semester.

Treveckorssemestern för industriens och jordbrukets arbetare har nu för första gången prövats. Huvuddelen av de berörda arbetargrupperna har kunnat åtnjuta en sammanhängande semester, men semesterlagens § 12 har för vissa grupper visat sig ha en olycklig utformning samtidigt som den ställer arbetarparten i en undantagsställning. Semesterns viktigaste uppgift är att skydda människorna från en för hastig förslitning. Rationalisering och jäkt har ökat påfrestningarna för arbetskraften och stärkt kravet på en sammanhängande semester. Tre veckors semester är ett minimum, och det bör vara mycket starka skäl, för att en uppdelning av densamma skall kunna få ske. En objektiv prövning av de fysiska och psykiska påfrestningarna inom olika yrkesområden torde visa, att kroppsarbetarnas behov av en sammanhängande semester är minst lika stort som andra grupper. I detta sammanhang bör ackordssystemets hets särskilt uppmärksammas.

Den stabilisering i konjunkturläget som kan spåras utesluter inte att sysselsättnings- och avsättningsförhållandena växlar inom olika industrier. Inför hotet av arbetslöshet kan arbetarparten tvingas godtaga arbetsvillkor och en uppdelning av semestern, som innebär, att den rekreation och avkoppling samt eventuell samvaro med familjen, som avses med semestern, äventyras och till detta kommer ökade rese- och andra omkostnader. Det torde endast i ett mycket ringa antal fall på arbetsgivarsidan föreligga verkligt behov av att uppdelas semestern.

Om andra stycket i semesterlagens 12 § borttages och paragrafen begränsas till att lyda: »Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren,» innebär detta, att i de fall, där sakligt grundade skäl kan förebringas för en uppdelning av semestern, kan arbetsmarknadens parter träffa överenskommelse därom. Det kan inte heller förebringas bevis för att arbetarparten icke skulle taga hänsyn till sakskäl vid bedömandet av denna fråga. Men det skall vara starka skäl innan en semester får uppdelas, och man får även förutsätta att arbetarparten nyttjar semestern för rekreation och vila och att semestern kan bli en viktig faktor när det gäller att hindra en alltför hastig förslitning av arbetskraften.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta antaga följande förslag till

LAG

angående ändrad lydelse av 12 § lagen den 29 juni 1945 (nr 420) om semester.

Härigenom förordnas, att 12 § lagen den 29 juni 1945 om semester skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

Arbetsgivaren äger bestämma, när semester skall utgå; dock bör semestern, om arbetstagaren icke annat begär, såvitt möjligt förläggas till sommartid. Utan arbetstagarens medgivande må semestern icke förläggas till sådan tid för hans bortovaro från arbetet, som enligt 7 § andra stycket b) —d) och tredje stycket skall jämföras med tid å vilken arbete utförts.

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren. Överstiger semestertiden tolv dagar, må dock semestern förläggas till två skilda perioder, av vilka den ena utgör minst tolv dagar.

Semestern skall utgå i ett sammanhang, såframt icke överenskommelse om annan ordning träffas med arbetstagaren.

Semester för arbetstagare å fartyg må icke utan arbetstagarens medgivande utgå annat än i svensk hamn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1955.

Stockholm den 13 januari 1954.

John Lundberg.